

Fremsat den {FREMSAT} af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) (Målretning af SVU til videregående uddannelse)

§ 1

I lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU), jf. lovbekendtgørelse nr. 206 af 27. februar 2013, som ændret ved § 2 i lov nr. 274 af 19. marts 2013, § 19 i lov nr. 639 af 12. juni 2013 og § 5 i lov nr. 898 af 4. juli 2013, foretages følgende ændring:

1. Efter § 3 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 3 a. For at få SVU efter bestemmelserne i kapitel 4 til videregående uddannelse må den uddannelsessøgende ikke have gennemført en videregående uddannelse på et niveau højere end uddannelse på erhvervsakademiniveau.

Stk. 2. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan fastsætte nærmere regler om betingelsen efter stk. 1 og kan herunder fastsætte regler om, i hvilke situationer der kan ses bort fra gennemført videregående uddannelse.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. februar 2014.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse for ansøgninger om SVU, der er modtaget inden lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslagets baggrund og formål
2. Lovforslagets indhold
  - 2.1 Gældende ret
  - 2.2 Den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Lovforslagets baggrund og formål

Den 26. november 2013 indgik regeringen (Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Venstre og Det Konservative Folkeparti aftale om finansloven for 2014. Lovforslaget er en konsekvens af regeringens forslag om en målretning af statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) til videregående uddannelser, jf. lovforslag nr. L 1 om finanslov for finansåret 2014 (folketingsåret 2013-14).

Danmark er i en situation, hvor der er pres på de offentlige budgetter, hvilket indebærer, at der er behov for løbende at prioritere de statslige bevillinger. Målretningen af SVU er en prioritering af ressourcerne på efter- og videreuddannelsesområdet for de personer, som har det største behov for uddannelse.

SVU-ordningen blev oprindeligt etableret som led i en større voksen- og efteruddannelsesreform, der trådte i kraft den 1. januar 2001. Formålet var primært at understøtte den gruppe personer på arbejdsmarkedet, som ikke havde meget uddannelse i forvejen. Det blev også lagt til grund, at størsteparten af udgifterne til ordningen ville gå til SVU til uddannelse under videregående niveau.

Ordningen har imidlertid vist sig at blive anvendt i langt højere grad til uddannelse på videregående niveau, end det oprindeligt var forudsat. Tal fra Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser viser desuden, at SVU til videregående niveau i 80 pct. af tilfældene udbetales som refusion til arbejdsgiveren, og at den ansatte modtager løn under uddannelse. I de resterende 20 pct. af tilfældene udbetales SVU til medarbejderen i stedet for løn. Arbejdsgiverne udviser dermed en stor interesse i at bruge SVU til efter- og videreuddannelse af medarbejderne.

Med det fremsatte lovforslag vil SVU i højere grad blive målrettet i overensstemmelse med det oprindelige formål med voksen- og efteruddannelsesreformen fra 2001; at understøtte mere uddannelse til de, der ikke har fået en kompetencegivende uddannelse i ungdomsårene, eller som har taget en uddannelse, de ikke har brugt i en årrække, og som derfor må anses for forældet.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

Målgruppen for SVU er beskæftigede, der er fyldt 25 år, men som endnu ikke har nået folkepensionsalderen, jf. § 2 i lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU). Det er yderligere en betingelse, at den pågældende har været i beskæftigelse i en periode svarende til mindst 3 års fuldtidsbeskæftigelse inden for de sidste 5 år før uddannelsen begynder, og at der er indgået en aftale med arbejdsgiveren om orlov til deltagelse i uddannelsen. Til uddannelse på videregående niveau er der ikke fastsat begrænsninger i forhold til den pågældendes uddannelsesbaggrund.

2.2. Den foreslåede ordning

Der ydes i dag SVU til uddannelse på videregående niveau, der er tilrettelagt som heltidsuddannelse og udbudt efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og universitetsloven. Cirka 65 pct. af SVU til uddannelse på videregående niveau udbetales således til personer, der i forvejen har en uddannelse på professionsbachelor-, bachelor- eller kandidatniveau.

Med lovforslaget målrettes SVU mod personer, der ikke har gennemført en videregående uddannelse på højere niveau end uddannelse på erhvervsakademiniiveau. Forslaget indebærer således, at SVU i højere grad målrettes personer, der reelt opkvalificeres til videregående niveau i forbindelse med efteruddannelse.

SVU til videregående uddannelser målrettes mod personer med uddannelse til og med erhvervsakademiniiveau, hvilket svarer til niveau 5 i »Kvalifikationsrammen for Livslang Læring«. Målrretningen indebærer, at personer, der har gennemført en uddannelse på bachelor- eller kandidatniveau, fremover ikke vil have mulighed for at få SVU til videregående uddannelser. Den danske Kvalifikationsramme for Livslang Læring er en samlet, systematisk og niveaudelt oversigt over offentligt godkendte grader og uddannelsesbeviser, der kan erhverves inden for det danske uddannelsessystem – fra folkeskoleniveau til universitetsniveau samt inden for voksen- og efteruddannelsesområdet, herunder diplom- og masteruddannelser. Personer med en forældet uddannelse skal dog fortsat kunne modtage SVU uanset uddannelsesbaggrund.

Lovforslaget skal endvidere ses i lyset af, at der med Vækstplan DK er afsat i alt 1 mia. kr. i 2014-2017 til et markant kompetenceløft af arbejdsstyrken gennem voksen- og efteruddannelse (VEU), som blandt andet skal understøtte, at produktionsvirksomheder og arbejdspladser kan fastholdes i Danmark. Fokus er hovedsageligt at løfte flere ufaglærte til faglært niveau og forbedre de faglærtes muligheder for VEU på videregående niveau. Disse gruppers støttemuligheder påvirkes ikke af den foreslåede målrretning af SVU.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Lovforslaget forventes at medføre årlige statslige mindreudgifter på ca. 138 mio. kr. til SVU. Hertil kommer en forventet årlig mindreudgift til taxametertilskud på ca. 5 mio. kr. som følge af en forventet aktivitetsnedgang på aktiviteter på deltidsuddannelser med tilskud fra Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Der forventes således årlige statslige mindreudgifter på i alt ca. 143 mio. kr. med fuld effekt fra 2015. I 2014 forventes mindreudgifterne at være i alt ca. 101 mio. kr., da lovændringen ikke vil have fuld effekt i 2014 som følge af ansøgninger om støtte til uddannelsesforløb i 2014 indgivet før lovens ikrafttræden.

Der forventes et uændret forbrug af administrative ressourcer i forbindelse med administration af SVU-ordningen i Styrelsen for Videregående Uddannelser. Der forventes dog en estimeret udgift på ca. 0,2 mio. kr. til systemmæssig implementering af regelændringerne. Udgifterne afholdes inden for Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelsers samlede ramme.

Lovforslaget vil ikke have direkte økonomiske eller administrative konsekvenser for kommuner og regioner. Se dog pkt. 4 vedrørende generelle effekter for arbejdsgivere.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Arbejdsgivere, der udbetaler sædvanlig løn under medarbejderens uddannelse, har efter de gældende regler mulighed for at modtage SVU som refusion. Denne mulighed for at få refusion via SVU-ordningen bortfalder for så vidt angår de medarbejdere, der efter lovforslaget ikke længere vil være omfattet af målgruppen for SVU. Det skønnes, at den samlede reduktion i refusionsudbetalinger vil udgøre ca. 80 mio. kr. i 2014 og herefter ca. 115 mio. årligt. Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har den 2. december 2013 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v. med frist for svar den 9. december 2013: Akademikerne, Arbejdsmarkedsstyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Danske Erhvervsskoler, Danske Regioner, Danske Universiteter, Datatilsynet, Erhvervsakademiernes Rektorkollegium, Fagligt Fælles Forbund, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, FTF, HK/Stat, Ingeniørforeningen i Danmark, KL, LO, Lærernes Centralorganisation, Moderniseringsstyrelsen, Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Rigsrevisionen, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Erhvervsakademi Aarhus, Erhvervsakademiet Dania, Erhvervsakademi Kolding, Erhvervsakademi Lillebælt, Erhvervsakademi Midt-Vest, Erhvervsakademi Sjælland, Erhvervsakademi Syd-Vest, Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy, Københavns Erhvervsakademi, Professionshøjskolen Metropol, Professionshøjskolen UCC, Professionshøjskolen University College Lillebælt, Professionshøjskolen University College Nordjylland, Professionshøjskolen University College Sjælland, Professionshøjskolen University College Syddanmark, Professionshøjskolen VIA University College, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Copenhagen Business School – Handelshøjskolen, Danmarks Tekniske Universitet, IT-Universitetet i København, Københavns Universitet, Roskilde Universitet og Syddansk Universitet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Staten skønnes at få ca. 101 mio. kr. i mindreudgifter til SVU i 2014, og herefter ca. 143 mio. kr. i mindreudgifter årligt	Arbejdsgiverens mulighed for at modtage refusion for udbetalt løn under medarbejdernes uddannelse bortfalder, for så vidt angår de medarbejdere, der efter lovforslaget ikke længere vil være målgruppe for SVU
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Arbejdsgiverens mulighed for at modtage refusion for udbetalt løn under medarbejdernes uddannelse bortfalder, for så vidt angår de medarbejdere, der efter lovforslaget ikke længere vil være målgruppe for SVU

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* målrettes SVU til videregående uddannelse til personer, der højst har gennemført en uddannelse til og med erhvervsakademiniveau, hvilket svarer til niveau 5 i »Kvalifikationsrammen for Livslang Læring«. Kvalifikationsrammen for Livslang Læring er et redskab, der giver et overblik over uddannelsesniveauerne i Danmark, og som viser, hvilket niveau offentligt godkendte uddannelsesbeviser og grader er indplaceret på i forhold til hinanden. Det vil således fremadrettet kun være muligt at få SVU til videregående uddannelser, hvis den allerede gennemførte uddannelse er på niveau 5 eller lavere i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse i *stk. 2* vil ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser bl.a. fastsætte regler om, hvornår en videregående uddannelse anses for gennemført. F.eks. vil uddannelse, der ikke er afsluttet, eller fagmoduler eller andre former for enkeltfag, der ikke samlet udgør en uddannelse, ikke blive anset som gennemført uddannelse.

Der vil derudover blive fastsat regler om, i hvilke situationer, der kan ses bort fra gennemført videregående uddannelse, herunder at der kan ses bort fra uddannelse, der anses for forældet eller at der kan ses bort fra andre lignende forhold, der har betydning for, om en tidligere uddannelse vil kunne anvendes. Ved afgørelsen af, om en uddannelse anses for forældet, vil der bl.a. blive lagt vægt på, at den uddannelsessøgende ikke har anvendt uddannelsen i arbejdsmæssig sammenhæng inden for de seneste 5 år.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.

Til § 2

Med bestemmelsen i *stk. 1* foreslås det, at loven træder i kraft den 1. februar 2014. Med bestemmelsen i *stk. 2* foreslås det, at loven ikke finder anvendelse for ansøgninger om SVU, der er modtaget inden lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU), jf. lovbekendtgørelse nr. 206 af 27. februar 2013, som ændret ved § 2 i lov nr. 274 af 19. marts 2013, § 19 i lov nr. 639 af 12. juni 2013 og § 5 i lov nr. 898 af 4. juli 2013, foretages følgende ændring:

1. Efter § 3 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 3 a. For at få SVU efter bestemmelserne i kapitel 4 til videregående uddannelse må den uddannelsessøgende ikke have gennemført en videregående uddannelse på et niveau højere end uddannelse på erhvervsakademiniveau.

Stk. 2. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan fastsætte nærmere regler om betingelsen efter stk. 1 og kan herunder fastsætte regler om, i hvilke situationer der kan ses bort fra gennemført videregående uddannelse.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. februar 2014.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse for ansøgninger om SVU, der er modtaget inden lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.